

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Martia, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 44.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 80 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 8259 Școl., 1909.

CONCURS.

Devenind în vacanță un post de profesor în secțiunea pedagogică a seminarului arhiepiscopale pentru îndeplinirea aceluia se publică prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Specialitatea concurenților să fie istoria universală a patriei și istoria specială a bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania.

În sensul regulamentului seminarial §. 5 punct 2 alinea b) dela candidați se cere pregătire prescripă pentru institutele pedagogice de stat, respective pe lângă calificarea prescripă în §. 122 punct 10 din statutul organic și diplomă de profesor pentru școalele medii de studiu principal istoria.

Cereri de concurs sunt a se înainta în termenul normal la Consistorul arhiepiscopale.

Cereri înrate după expirarea termenului de concurs nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din sedința senatului școlar, ținută la 9/22 Iulie 1909.

Consistorul arhiepiscopale.

Nr. 8259 Școl. 1909.

CONCURS.

Din fondurile arhiepiscopale cu finea anului școlar au venit vacante următoarele stipendii:

1. Din fondul Moga un stipendiu de una mie (1000) coroane pentru drepturi sau filosofie.

2. Din fundațiunea Francisc Iosif 3 stipendii de câte una sută (100) coroane pentru școalele medii.

3. Din fundațiunea Colea 3 stipendii de câte una sută (100) cor. pentru școalele medii.

Ceteris paribus vor fi preferați concurenții din Munții-Apuseni.

FOIȘOARĂ.

Activitatea literară a Metropolitului Andrei b. de Șaguna.

(Urmare.)

de Gh. Tulbure.

Însă cu durere am înțeles și aceea, că alții dintre preoții noștri, îngâmfați fiind de o sumeție proastă, nici decum nu cetesc poporului învățăturile evanghelice din „Chiriadromion”, iar alții le cetesc, dar fără cuviință și evlavie, nefiind îmbrăcați în sfințe și nu de pe amvon, ci din strană, apoi mai sunt și așa lenoși și impietriti la inimă între preoții noștri, al căror număr însă este prea mic, cari nici până în ziua de astăzi, adevărat nici în vreme de doi ani, nu și-au câștigat cartea aceasta prea folositoare pentru bisericile lor.

Pentru aceea sunt silit a demanda:

1. Ca părinții protopopi să stăruiască, ca în vremea cea mai scurtă să se cumpere „Chiriadromionul” pe sata acelor biserici, unde mai lipsește; prețul unei cărți legate în piele este 12 fl. mon. conv.

2. Ca să arete pe toți acei preoți, cari sunt nepăsători la cumpărarea acestei cărți.

3. Ca învățăturile din Chiriadromion sunt datori singuri preoții, unde sunt într'un loc mai mulți, să le cetească pe rând de pe amvon, fiind îmbrăcați în Sfințe; iar unde sunt numai de preot, acolo dascălul sau cantorul, curat și neted îmbrăcat, să cetească învățăturile acelea așisderea de pe amvon.

4. Din fundațiunea Dr. Absolton Todea 1 stipendiu de una sută (100) coroane pentru școalele medii. Pentru conferirea acestor stipendii se publică concurs cu termen de 30 de zile dela 1-a publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Cereri de concurs sunt a se înainta la consistorul arhiepiscopale însoțite cu următoarele documente:

- Carte de botez.
- Testimoniu școlar din anul ultim.
- Testimoniu de paupertate.
- Eventuale alte documente recomandabile.

Cereri înrate după expirarea concursului nu se vor lua în considerare.

Sibiu, 9 Iulie 1909.

Consistorul arhiepiscopale.

Chestia unirii bisericilor.

Răspuns la o broșură,

de Dr. N. Bălan.¹⁾

Ori ce inimă creștină trebuie să dorească unirea bisericilor; dar mai ales toată lumea ortodoxă, inspirată de adevăratul spirit al pietății, conform scopului dumnezeesc al întemeierii bisericii de către Dumnezeu - omul, Mântuitorul nostru Christos, dorește cu ardoare unirea bisericilor într'un singur canon al credinței și pe baza învățăturii apostolice și tradiționale, fiind piatră unghiulară a ei Iesus Christos.²⁾

Aceste cuvinte le-a spus patriarhul Antim și sinodul patriarhal din Constantinopol, în enciclica pe care a publicat-o în anul 1895, drept răspuns la învatarea ce papa Leon al XIII o făcuse bisericii ortodoxe de a se uni cu scaunul papal, sub aceeași condiție, ca să-l recunoască pe el, pe papa, de șeful recunoască bisericii lui Christos. Prin acele frumoase cuvinte, patriarhul și sinodul patriarhal au exprimat o vie dorință

¹⁾ Cu învoirea autorului reproducem acest interesant și instructiv articol din „Revista Teologică”, numărul ultim.

²⁾ Vezi: „Biserica ortodoxă română” București a. XIX pag. 600.

a lumii ortodoxe întregi și au stabilit totodată singura bază adevărată, pe care se poate concepe și săvârși marea operă a unirii tuturor bisericilor creștine.

La realizarea acestei opere sunt dator să conlucre toți aceia, cari sunt pătrunși de însemnătatea neînchipuită de mare ce evanghelia creștină o are pentru viața omenescă. Cu adâncă durere sufletească trebuie să privim desbinările cari s'au ivit în curgerea vremilor și cari există și astăzi în sânul creștinătății. Căci Mântuitorul n'a voit să întemeieze mai multe biserici, ci a voit ca toți cei ce vor crede și se vor boteza, să formeze o singură biserică, care să-i conducă la mântuire. Din pragul patimilor și a morții sale izbăvitoare, s'a rugat pentru apostoli și pentru cei ce vor crede întru El prin cuvântul lor: „ca toți să fie una, precum Tu părinte întru mine și eu întru tine, ca și ei întru noi una să fie” (Ioan 17, 21). Biserica sa a înzestrat-o cu toate mijloacele necesare spre a-și păstra cea mai desăvârșită unitate. I-a descoperit numai o doctrină, care conține adevărul religios moral absolut, i-a încredințat aceleași taine pentru împărțirea harului dumnezeiesc și a rânduielii ocăruii spirituale, care prin continuitatea sacerdoțiului dela apostoli, se va perpetua în biserică până la sfârșitul tuturor veacurilor. Capul suprem al bisericii este și rămâne însuși Christos, care însușindu-l o prin unul și același Spirit sfânt, o conduce întru unitate. Toți credincioșii, inspirați de aceeași credință, dragoste și nădejde, au să se înfățișeze ca „un trup și un duh”, nizuind spre ținta înaltă a aceleiaș chemări. Totul în creștinism e menit să păstreze unitatea spiritului prin legătura păcii și a iubirii, căci, — cum zice sf. apostol Pavel, — e: „un Domn, o credință, un botez;

un Dumnezeu și Tatăl tuturor, carele este preste toate și prin toate și întru voi toți”. (Efes. 4, 3—7). Prin continuă creștere din lăuntru, după asemănarea grăunțului de muștar, biserica e hotărâtă a se desvolta într'un arbore puternic, sub care se va adăposti în sfârșit întreg neamul omenesc. Pentru timpul îndeplinirii, Mântuitorul i-a dat făgăduința, că va forma „o turmă” (Ioan 10, 16).

Aceasta este voința lui Christos cu privire la biserica sa.

Dar cât de departe stă astăzi creștinătatea de aceste ideal! Ea e separată într'o mulțime de biserici, dintre care nici una nu renunță la pretenția de a reprezenta adevărata biserică a lui Christos. Încă în veacul al V-lea s'au rupt de biserică mamă bisericile nestoriene și monofizite, cari persistă și astăzi, după aproape 15 veacuri, în separațiune. Starea lor e foarte înapoiată, mai ales din cauza întregii împrejurări interne externe ale desvoltării bisericilor, dar mai ales din cauza pretențiilor episcopilor Romei la un primat juridic asupra întregii biserici, au ieșit la iveală tot mai mari și mai numeroase, până ce în veacul al XI au avut ca urmare regretabila rupere a bisericii Apusului de bisericii a răsăritului și din urmă, în ciuda tuturor împrejurărilor grele ce a avut să străbată până în timpul cel mai nou, a rămas statornică în credința genuină a creștinismului, definită în cele 7 sinoade ecumenice și în scrierile părinților recunoscuți. Pe când biserica apusana recunoaște în totalitatea sa supremația episcopului Romei și continuă a-și spori credința prin inovații contrare în

4. Ca părinții protopopi să pună pe vreunul dintre creștini în fiecare parohie, carele să privegheze, dacă se păzește ordinațiunea aceasta arhierască de către preoți și apoi să dea de știre scaunului protopopesc, de nu se va pazi strâns aceea; iar părinții protopopi au apoi însărcinare a arăta scaunului episcopesc pe toți acei preoți, cari vor cuteza a fi nepăsători în cetirea cuvântărilor de Dumineci și de alte sărbători mari.

5. Unde se află Mineie bogate și poporul va cere ca sinaxariul zilei să se cetească, acolo sinaxariul totdeauna să se cetească la utrenie după condacul praznicului și apoi să se înceapă a se cânta peasna a șaptea; iar cuvântarea din Chiriadromion negreșit să se cetească la liturghie.

În sfârșit și mai odată fac băgători de seamă pe toți preoții noștri, cari până acum n'au făcut din destul chemării lor în cetirea cuvântărilor, căci pe cei lenoși și neascultători îi voi arăta prin circulariu întregii Eparhii și îi voi lipsi de parohie ca pe niște nedestoinici de a mai păstori pe poporul lui Dumnezeu.”

Al vostru

Sibiu în 2-lea August 1817

de binevoitor arhieru

Andrei Baron de Șaguna m. p.

* * *

Pe lângă cuvântările din Chiriadromion Șaguna ni-a mai lăsat o broșură omiletică, care cuprinde patru cuvântări, scrise în limba nemtească.

Titlul acesteia este: *Predigten zur jährlichen Gedächtnissfeier des heiligen Grossmartyrs und der heiligen Constantin, der Maria Verkündigungs und der Christ Himmelfahrt, verfasst von Andreas Freiherrn von Schaguna, Bischof in Siebenbürgen. Hermannstadt, 1856. Druck der diöcesen Druckerei. 48 pag.*

Broșura e dedicată baronului George Sina de Hodoș și Kezdia, conzul general al Greciei în Viena, unul dintre mecenaiți macedo-români, cu care Șaguna se afla în legături de rudenie și prietenie. Cele patru predici, cum arată titlul cărții, se referă la tot atâtea sărbători bisericesti, și anume:

Cea dintâi se ocupă de statornicia în credință, aducând de pildă pe marele mucenic George, purtătorul de biruință și desfășurând vrednicile și dovezile lui de credință statornică.

Cea de-a doua vorbește despre biruința bisericii creștine asupra păgânătății, pespre viața și luptele împăratului Constantin față de Maxentius și despre înălțarea lui prin episcopul Silvestru. Se pomenește apoi de evlavioasa împărăteasă Elena, maica sa, și de binefacerile ei pentru creștinătate.

Cea de-a treia tâlmăcește versul psalmistului: „Laudă suflete al meu pre Domnul și nu uita toate răsplătirile lui” apoi arată grația dumnezeiască, din care a purces buna vestire a fecioarei Maria și întruparea Cuvântului dumnezeesc pentru dezvoltarea neamului omenesc din păcat.

(Va urma).

vătăturilor apostolice și tradiționale, iar în dezvoltarea sa imprimă istoriei popoarelor apusene din tot cursul evului mediu o semnătură deosebită. Pe lângă tot sistemul centralist și absolutist al papismului, care se nizuia să împedea orice tendințe reformatorice și separatiste, biserica apusană avu să îndure o mare sciziune. Nu fără vina acelui sistem, în veacul al XVI se ivi în sinul ei reformațiunea sau protestantismul, care se constituie în câteva biserici mai mari și într'un considerabil număr de secte cu diferite particularități în credință, organizare și disciplină. În sfârșit, mai amintind schisma răscolnicilor, întâmplată în veacul al XVII în biserica ruscă, apoi mica biserică a „catolicilor vechi“, cari s'au separat de biserica papistă, nevrând să primească dogma infalibilității papei, decretată la sinodul vatican din anul 1870, — am avea, în trăsături generale, tabloul desbinărilor cari există astăzi în sânul creștinătății.

Punând acest tablou față în față cu marea icoană a stării în care Mântuitorul a voit să se afle biserica sa, răul desbinării ne apare în negre colori. Ce e drept, nici decum nu se poate spune, că creștinismul, privit pe de-a întregul, nu s'ar afla în continuu progres, totuși împărțirile interne îl slăbesc într'un îndeplinirea mai cu succes a problemei sale în lume. Această slăbire prin disconcentrarea forțelor trebuie simțită cu regret mai ales astăzi, când progresele culturii îi impun spiritul creștin pas de pas o tot mai mare încordare pentru a adânci și realiza înaltele principii ale evangheliei și o tot mai puternică afirmare în fața multelor forme ale necredinței moderne. Cum s'ar înălța conștiința creștină și cât de impunător s'ar prezenta creștinismul în fața contrariilor săi, când toți ceie poartă numele lui Christos ar trăi ca niște buni fii ai uneia și aceleiaș biserici! Considerând toate acestea, trebuie să susținem, că ceie lucrează în bună credință și prin mijloace morale la împăcarea și unirea bisericilor, contribuie în același timp la realizarea voinței lui Christos și la promovarea cauzei sublime a creștinismului în lume.

Dar, se vor întreba unii, nu este oare din capul locului zadarnică o atare lucrare? Nu înseamnă ea o cheltuială de timp și puteri în vederea unui scop utopic, irealizabil? Cu alte cuvinte: mai putem spera, că se vor uni vre-odată bisericile creștine?

Fără îndoială, ele se vor uni! Conștiința creștină neșovăitoare nu poate avea alt răspuns principiar la acea întrebare. Căci ceie crede în Christos, în mod consecvent trebuie să spereze, că se vor împlini până într'un cuvânt toate făgăduințele lui. Deci, dacă Christos a prezis că „va fi o turmă“, care prezicere se referă nu numai la unirea creștinilor într'o singură biserică, ci și la intrarea tuturor popoarelor în sânul acelei biserici, atunci avem cel mai puternic motiv de a spera, că așa va fi. Este adevărat, că încercările întreprinse în diferite rânduri cu scopul de a uni singuraticele biserici, n'au avut până acum rezultatul dorit; dar de aici nicicum nu rezultă, că ceea ce a fost imposibil în trecut, n'ar fi cu putință oarecândva în viitor. În vederea acestei posibilități, biserica noastră ortodoxă a lucrat într'un adânc spirit creștinesc, când a introdus în cultul său public dumnezeiesc rugăciuni pentru pacea sfințelor lui Dumnezeu biserici și pentru unirea în credință a tuturor celor răstăciți dela calea adevărului. Este necreștinesc lucru a presupune,

că scăderile și slăbiciunile oamenilor vor covârși planurile înțelepte și de mintea omenească nepătrunse ale Provedinței dumnezeiești.

(Va urma.)

Preotul, ca centru al mișcărilor din popor.

Lucrare citită în conferința preotească din tractul protopresb. al Lupșei, ținută la 21 Maiu v. (ziua sfinților Constantin și Elena,) anul 1909 în parohia Lătureni.

de preotul Eugen Munteanu.
(Fine.)

Se cere deci dela preot o adevărată evanghelică blândă, la carei rod să fie: „a nu se mânia de ar fi și cauză de mânia, a nu se sfădi, cu atât mai puțin a nu se bate, a nu ocări, ci ocărât fiind să grăiască de bine, gonit să rabde, hilit să se mângâie“, iar răsbunarea să o rezerve lui Dumnezeu conform cuvintelor apostolului: „Nu vă răsbunați, iubitorilor, ci lăsați să urmeze răsbunarea lui Dumnezeu, căci scris este: „a mea este răsbunarea, eu voi răsplăti vouă“.

Dacă contra acestora preotul departe de a fi cu blândă convenită dând curs liber mâinii sale se va demite la certe, sfezi și bătaii cu poporeni săi, ajunge în starea cea mai ticăloasă, după ce poporul său ne mai socotindu-l ca pe un servitor adevărat al lui Dumnezeu și părinte sufletesc al său, ci numai ca pe un stăpân rău, de care caută a se scăpa, nu-l va onora cu dragostea sa, nu-l va da ascultare ca unui părinte al său, în care cas apoi preotul devine neputincios în împlinirea chemării sale.

Îi stă apoi foarte rău preotului, când după cuvintele apostolului „lăcomeste la dobândă spurcată“, sub ceasec înțelegem, ca preotul să nu fie cămătar, să nu fie iubitor de argint. Această patimă îl împinge pe om la multe rele, ca înșelătoria, speculația cea fără suflet și altele, cum ap. Pavel explică în epistola sa I. către Timotei: „rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint, care unii pofindu-o au răstăcit dela credință și s'au pătruns cu rele multe“. De nu se cuvine iubirea de argint la mireni, apoi pe preot nici la un cas nu-l va înfrumuseța, ci-l va păta numai, fiindcă el va lua rolul unui jidan speculator și gheșef, care în sbuciumul său după câștig nu se rușinează a lăpăta virtuțile toate și contra acestora a se înarma cu cele mai neonestе arme ale viciilor, ca numai să poată pune mâna pe argint. Dacă poporul nu trage cătră un astfel de preot pătat cu aceste slăbiciuni, nu este mirare, căci sf. Ieronim scrie: „de clerical speculator, care din sărac s'a făcut bogat și din simplu mărit, fugi ca de o năpăstă aducătoare de moarte“. Impotriva acestora preotul va născu a îmbrățișa nobilul altruism, căutând a ajutarea pe toți lipsiți, jertfând dintr'al său pentru biserica sa, pentru scopuri ce ținesc la binele turmei sale, ceasec văzând poporul, luându-se după pilda păstorului său, de asemenea va căuta să jertfească și el pentru ori și ce scop înalt bisericesc și cultural ce-și va propune preotul să realizeze.

Impodobit preotul cu însușirile descrise până aci e necesar să mai poarte pururea cu sine arma evangheliei lui Christos și să se folosească de aceasta ori unde și ori când, ori în biserică la serviciul divin și ori ocaziunea mărturisirii, ori afară de biserică, în toate atingerile cu turma sa, pe uliți, în casele singuraticilor poporeni, la săvârșirea tuturor funcțiilor cerute de trebuințele spirituale ale poporenilor, pretutindenea și pururea se folosească ocaziunea a învăța, a îndemna la bine, a mustra cu sinceritate, precum ap. Pavel povătuște pe Timotei: „predică cuvântul, stăi asupra, cu vreme și fără de vreme, mustră, ceartă, îndeamnă cu toată răbdarea și învățătură, și priveghiază în toate. fă lucrul evangheliei, slujba ta fă-o deplin cu învățătura“.

Va mai contribui mult la sporirea stimei și a alipirii în popor față de păstorul său, dacă turma află în preotul său nu numai pe păstorul de suflete, ci și pe isvorul tuturor sfaturilor și al poveștelor, nu numai de natură strâns sufletescă, ci și al sfaturilor de tot soiul ce privesc adecă toate trebuințele practice lumești ale poporului. Va să zică preotul să nu fie numai chiar preotul ideal, ci și medicul, jurisconsultul, economul model, teoretic și practic, la care poporeanul să poată alerga pentru ori și ce sfat, căci la cine altul va alerga poporeanul, când are lipsă de ceva sfat în peripecțiile și năcazurile vieții sale decât la preotul său, ca cel mai învățat om în comună?

Și ce fericit e preotul, când poate ajuta cu sfatul său pe al său popor, care în casul acesta într'un atâta se va alipi de preotul său, într'un atâta îl va iubi și îl va stima, încât vină de ori și unde ori și ce

curent dușmănos ce ar tinde a-l face urgisit în fața turmei sale, căci se va isbi de stânca de granit a neclintitei alipiri a turmei cătră mult prețuitul lui păstor, la care va ținea ca la sufletul său.

Cele descrise până aci sunt propriaminte tot atâtea calități și recerinte sine qua non pentru un preot bun și demn, dar indirecte sunt totodată și mijloace morale, cu cari strălucind preotul va cuceri dragostea și deplina încredere a turmei, în serviciul mântuirii căreia s'a pur. Și e greu, foarte greu a întruni aceste mijloace, dar preotul care fantește a-și putea împlini cât mai bine marea sa și sublima sa chemare, va trebui pe lângă toate obstacolele și ispitele vieții să caute a le poseda acestea, cu atât mai vârtos, că fără aceste mijloace morale un preot hotărât ca nu va fi păstorul cel bun din evanghelie, pe care să-l cunoască oile turmei și auzindu-i glasul să-l urmeze. Din contră avându-le acestea păstorul turmei cuvântătoare, aceasta va urma păstorului său, impresura-l va pe acesta cu dragostea sa și în fața lui se vor pleca rușinați și cei mai mari dușmani ai propășirii, cari ca fii ai diavolului nutresc simțăminte de ură și dușmănie pentru propovăduirea adevărului sfânt și mântuitor. conform poruncii dzeescului apostol Pavel: „Întru toate dându-te pe tine pildă de fapte bune, întru învățatură cu bunăcuviință, cuvânt sănătos fără de prihană, ca protivnicii să se rușineze neavând ce grăi rău împotriva voastră“. În chipul acesta apoi zălu și activitatea pastorală a preotului cu siguranță va avea doritul succes binecuvântat putând coopera foarte fericit la mântuirea turmei sale, căci cucerită odată aceasta va putea preotul întreprinde ori ce mișcare în interesul înaintării poporului și a bisericii sale, pe care e dator la finitul chemării sale a o reda cerescului stăpân sporită în bine și propășire, primindu-și astfel răsplata pentru buna chivernisire și păstorire, și chemându-l la sine cerescul părinte cu cuvintele fericitor: „Vină și întru întru bucuria Domnului tău, că peste puține ai fost pus, dar acum peste multe te voi pune“, că mi ai fost slugă bună și credincioasă!“

Școalele noastre populare.

Un preot bătrân din marginea Câmpiei scrie în „Gazeta Transilvaniei“, numărul de Marti, în chestia școalelor noastre populare niște adevăruri, vrednice de a fi cetite în cercuri cât de largi și vrednice de a fi luate în seamă. Căci credem, că am înțelege bine intențiunile bătrânului preot, cari merg într'acolo, ca chestia școalelor noastre populare să o iee pretutindenea inteligenta română în mână și să nu o lase în grija poporului, căci altcum pierdem școalele, pe cari trebuie să ni le conservăm cu ori ce preț! Și în privința aceasta suntem de acord cu părerea sa. Nu putem însă să-i acceptăm părerea, că poporul nu ar mai vrea să jertfească pentru școala sa. Poporul jertfește bucurios pentru aceea ce știe că i este de folos. Jertfește deci și pentru școală, mai ales dacă i se va spune, că și dacă se va prefăce școala sa în școală de stat ori comună, el tot va trebui să jertfească pentru ea. Deci se cere numai să fie cine să l lumineze, să-l îndemne și se premeargă cu exemplul bun. Iar aceasta trebuie să o facă inteligenta sa. Iată de altcum părerea bătrânului preot. Le reproducem după cum urmează:

„Se apropie cu pași repezi termenul inclusiv 1910. 30 Iunie și numai anul școl. 1909/10 îl mai avem de pregătire, ca să organizăm salariile și cuincenalele decentale la minimul presoris de articolul de lege XXVII.—1907, § 12, căci după aceasta vine năcăzul pe popor și salariul statit prin lege se privește ca asigurată în sarcina susținătorului școlii confesionale (§. 16).

Năcăzul cel mai mare de care suferă poporul nostru e „Sărăcia“, care bag-seamă a fost împărțită neamului românesc dela început. De unde și din ce isvoare va putea el să edifice acum în pripă școli după p'antul ministerial, căci numai având ed ficu corăspunzătoare și luate în seamă de organele civile competente, poate conta, că va fi norocos a dobândi ajutorul de stat la sistemizarea lefei decentale? e?

El, care până acum încă a avut școli cu cari inspectorii școlari și alți vizitatori au fost mulțumiți și nu le-au excepționat, ci din contră, dintre ele au fost și ajutate de stat pe baza art. XXVI.—1893, unele și până la 400 cor., astăzi școala existentă nu e mai mult corăspunzătoare, nu se mai poate adapta ori amplifica, ca să poată corăspunde, trebuie a se face alt edificiu nou, cu spese de 6—8000 cor. și pe lângă aceasta să ceară și ajutor de stat pentru salariul docentului în funcțiune,

care încă mai de multeori este vizitat și nu areareori declarat de nedestoinic de a putea instrui pruncii în limba maghiară. Și eată de aici năcăzul mare, că a zidit școală nouă corăspunzătoare, dar docentele nu va fi recomandat de comisiunea administrativă înaltului minister, ca să capete întregire.

Rogarea senatului școlastic eată că vine înapoi cu rezoluțiunea negativă. Ce o să facem? Pe docent nu-l putem alunga, de nu cumva însuși se va muțami precum au făcut dintr'ășii și până acum câțiva, cari și-au dat abdicarea cerându-și pensionarea ori escontentarea.

Ca unul, care am purtat și port la inimă grija școlilor și soartea, la care vom ajunge cu noua lege școlară, din propria experiență vorbesc și zic: că comunele noastre, sfără de puține nu vor putea sistemisa salariul docent'ul din propriile puteri, și și dacă ar face-o, numai prin repațiile s'ar putea face! Dar cine nu e sătul de eschiarăa repațiilor? Și oare starea materială a poporului din timpul present peste 5—10 ani nu se va schimba în mai spre rău? Am ajuns între Scyla și Caribde și ne găsim în fața următoarelor alternative:

Astăzi nu avem edificiu școlar corăspunzător! Nu am cerut până acum nici ajutor de stat, căci ni-a lipsit titlul la el! Ce urmează? Înființarea unei „școale comunale“ cu limba de propunere a statului! Cine o va zidi ori amplifica? Poporul și posesorii din comună, fără deosebire de religie ori naționalitate!

Avem școală corăspunzătoare cu docent calificat, am cerut în toată regula la timpul său ajutorul de stat, cererea ni s'a rezolvat negativ, fără nici un motiv, (nem engedé y'zhető) deși școala e cu 2 docenti, din cari unul e ajutat de stat cu 300 cor. În alt loc a sosit răspuns negativ pe motiv, că nu s'a satisfăcut în ce privește progresul în limba maghiară, ori că nu are cl. V. și VI. etc.

Să zicem, că vom edifica școală corăspunzătoare și o vom prevedea cu cele de lipsă; dar este în comună o școală milenară cu 2—3 puteri didactice și iară ajungem acolo, că nu ni se va da ajutorul de stat pe motivul, că interese mai înalte de stat recer, ca cererea să fi respinsă și că este școală de stat în loc, ori e în prospect a se înființa acolo școală de stat!

În chipul acesta am ajuns, că celor mai multe școli confesionale li s'a dat deja prima admonițiune, și știind bine cei de sus, că nu se vor putea satisface cerințele legale, va urma a II-a admonițiune, și mai pe urmă închiderea și pierderea dreptului de a mai avea școală proprie confesională.

Iată, că am ajuns acolo, că deși statul nu ni le-a statificat cu o trăsătură de penană, pe motivul ca confesiunile să nu se poată plânga că ni le-au răpit, totuși pe încetul noi însine, în urma neputinței noastre, ni le dăm, respective lăsăm să dispună legea cu ele.

Bieții docenți, cari cu atâta bucurie au așteptat sancționarea legii școlastice, nu mult se vor folosi de salariul gras, căci și avându-l în mână, — cei mai mulți îl vor perde, — e destul o insinuație, și iată o nemulțămire ivită în propunerea limbii maghiare (căci de celelalte obiecte nu-i doare capul) și urmează îndată sistarea ajutorului de stat, ba chiar o cercetare disciplinară (§. 28) care poate să aibă drept urmare pierderea pensurii.

Iată un pas spre a face pe rând din toate școlile confesionale școli comunale, susținute de popor. Cu greu s'au plătit și până acum cele 600 coroane, și durere în cele mai multe locuri cu execuția.

Mărturisesc, că și răceala poporului nostru față de școală și docenți a provenit și din vina multor docenți, — onoare excepționali, — căci până ce a fost școala sub peza confesiunii, nu s'au ocupat cu instruirea pruncilor cum s'a căzut, ci au fost indiferenți și neglijenți, încât poporul contribuitor însuși a văzut și esperiat că n'are nici un folos de școală, și din această cauză acum când îi pomenești să facă școală nouă ori să amelioreze salariul după noua lege, strigă în gura mare: *facă-ne stățul școală, fie ce va fi cu noi, nu avem de unde mai da.*

Atât de departe am ajuns cu poporul, încât preoții ca directori, precum și protopopii, sunt considerați ca niște răuvoitori ai poporului, când se prezentează între ei și le pomenește de școală.

Înzadar vom striga în gura mare, că școlile trebuie susținute cu orice jertfă, căci nime nu jertfește pe altarul luminărei poporului, decât numai poporul. Fiecare se îngrijește de ale sale, toți trag jurul la oala lor și nu mult îi doare capul de ce va fi în viitor, dacă așa merg lucrurile!

Acestea le spun în public, ca inteligența noastră română să cumpănească ea

inași pericolul! Și să nu bage vină preoției sau celorlalți factori bisericești, că nu și-au făcut datoria la timpul său.

Un preot bătrân.

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători „S. Pro-roc Ilie” numărul proxim al ziarului nostru apare Mercuri la orele obicinuite.

Alegeri pentru congres. În urma trecerii la cele vecinice a mult regretatilor *Alexandru Mocsonyi* și *Coriolan Brediceanu* se fac alegeri noi pentru congres, în cercurile electorale Lugoj și Panciova, în Banat. După cum suntem informați, o consfătuire confidențială ținută zilele trecute în Lugoj, a proclamat pentru Lugoj pe dl *Dr. Valer Branișce* candidat de deputat congressional, iar pentru Panciova pe domnul *Dr. Ștefan Petrovici*, deputat dietal.

Renovarea bisericii ortodoxe române din Oradea-mare. Credincioșii noștri au o frumoasă biserică în Oradea-mare. Terminându-se în zilele acestea renovarea, la care a fost supus, sfîșierea ei se va face cu deosebită solemnitate la Sf. Maria Mare, când este hramul bisericii. Cheltuielile avute cu renovarea se urcă la 15 mii de coroane.

Principele moștenitor Ferdinand al României a venit în zilele acestea cu automobilul la Brașov, de unde a plecat cu acceleratul la Budapesta; iar de acolo la Viena și Berlin, ca să napoieze vizita principilor moștenitori de tron și Germaniei și Austro Ungariei.

Preotul Hlinka, din arestul Seghedinului, a cerut grație pentru restul pedepsei sale. Ziarele ungurești scriu, că cererea aceasta a fost refuzată.

Hymen. Domnișoara *Marioara Gabor* și domnul *Valeriu Drogoș*, teol. abs., logodiți.

— *Olivia Oprea* și *Dr. Ioan Dobre* anunță celebrarea cununiei lor, care va avea loc luni în 9 August st. n. a. c., în biserica română gr.-or. d'n Ilia Mureșană, la orele 6 p. m.

Proces de presă. Redactorul dela „Lupta” din Budapesta e dat în judecată pentru articolul „Ei vreau pământ”, în care se vorbește despre proiectul de lege, privitor la colonizare și aloțuit de ministrul de agricultură *Daranyi*.

Vremea. Călduri înăbușitoare pretutindenea. Din sate și orașe se anunță urcări de temperatură. În Budapesta se spune, că termometrul ar arăta 40 grade; câteva persoane au murit de insolăție, altele au fost transportate la spital. În București temperatura a fost de 39 grade la umbră. La noi în Sibiu maximul și minimul de temperatură de câteva zile a variat între 18 și 34 grade; la Păltiniș însă lumea se bucură de 15—27 grade.

Mare incendiu a izbucnit în fabrica de mașine *Schlick* din Budapesta. Câteva magazine au ars cu desăvârșire, 22 persoane au fost rănite. Paguba se apropie de un milion coroane.

Blériot, aviatorul francez, care Duminecă a trecut cu monoplanul său peste canalul La Mance, a fost înștiințat de președintele republicii Fallières, că l-a numit membru al legiunii de onoare. Publicul englezesc a făcut o manifestare de simpatie sgomotoasă cuceritorului văzduhului. Blériot crede, că ar reuși tot așa la reîntoarcere pe țarm francez. Pe țarmul cel englezesc, în locul unde Blériot s'a coborât în 25 Iulie 1909, e vorba să se ridice un monument.

În contra vizitei țarului. În Londra s'a ținut un mare meeting, convocat de partidul lucrătorilor spre a protesta în contra vizitei țarului în Anglia, spunând că prezența împăratului rusesc nu este bine văzută la poporul englez.

Alaunța ungurească, numită „Országos magyar szövetég”, a redactat un răspuns la memoriul medicilor români, ca să-l trimită membrilor congresului, după sosirea lor la Budapesta. Răspunsul acesta, deocamdată, se ferește de lumina tiparului. — De altfel medicii români, ca bună oară *Toma Ionescu*, *Babes*, *G. Marinescu*, *Obreja*, *Leonte* ș. a. primesc numeroase scrisori de felicitare pentru memoriul dela colegii lor din Germania și Franța, unde și au făcut studiile și medicii români.

Românii bucovineni, despre care am scris că sunt opriți dela cursurile din Vălenii de Munte, după cum cetim în „Patria” din Cernăuț, vor putea totuși să cerceteze aceste cursuri. Se răspândește știrea — serie foaie cernăuțeană — că guvernul a interzis învățătorilor particii pare la cursurile de vară din Văleni, însă aceasta nu corespunde adevărului; ci, din contra, fiecare învățător anunțând trecerea s'a în România i se va permite să participe la menționatele cursuri, cu atât mai mult, că acolo nu se face politică. Stăpânirea noastră ar putea lua o pildă, fie și dela austrieci.

Robert Koch, celebrul profesor de bacteriologie la universitatea din Berlin, și-a publicat un discurs, unde arată că a lucrat pentru cunoașterea bacteriilor, altă dată atât de puțin cunoscute. Învățătorul profesor spune, că sfârșind cercetările în Africa sudică cu privire la boala somnului, se va ocupa îndeosebi cu tuberculoza, care are încă o mulțime de însemnate probleme de deslegat.

Noul minister francez, în urma demisiunii cabinetului Clemenceau s'a constituit sub conducerea lui *Aristide Briand*, ministrul prezidențial și ministrul de culte și interne. Noul prim ministru este om de 47 ani, energic, iscusit politic și ziarist. A fost mult timp redactorul vestitei gazete „*Laterne*”. În parlamentul francez este unul dintre celebrii oratori.

Din Sârbia. Cu prilejul aniversării constituției turcești studenții sârbi din Belgrad au făcut demonstrație în fața conacului și a legațiunii turcești. La legațiune au strigat: Să trăiască Turcia! Iar la conac: Jos Karagheorghevi! Trăiască libertatea, trăiască Sârbia! Muți demonstrații au fost arestați. — Se mai anunță din Belgrad, că prințul *George* a ajuns în posesunea unei scrisori a lui *Pașici*, care scrie, că partidul vechiu radical nu mai poate suferi, ca dinastia Karagheorghevi să rămână pe tron, ci în locul ei să ridice la tronul sârbesc un principe englez.

Dela Agram. Procesul senzațional de la Agram, deși ține de câteva luni, încă nu se poate prevedea, când se va sfârși. S'au ascultat până astăzi peste 300 de martori propuși de procuror, și mai sunt în așteptare alți 100, propuși de apărare. Cei 53 acușiți de înaltă trădare sunt ținți arestați aproape de un an. Unele ziare scriu, că acușății ori vor fi condamnați, ori vor fi achitați, ei totuși sunt mcalicește și materialicește de aproape ruinați. Mulți dintre ei, cari înainte de arestare erau profesori, învățători, preoți, funcționari, își perd posturile; familiile lor lăsate în voia sorții se sbat în sărăcie. — O gazetă din Milano anunță, că Papa din Roma a adresat M. Sale Monerului *Francisc Iosif* o scrisoare în care declarând, că nu voește să prejudice sentenței judecătorilor, în numele bisericii recomandă pe acușăți grației suveranului.

Procesul lui Tolstoi. Dn *Petersburg* se vestește că peste câteva zile se va începe procesul intentat lui Tolstoi pentru scrierea sa: „Împărăție cerească în noi înșine”.

Bani de aluminiu. În zilele acestea se vor pune în circulație bani de aluminiu în Franța, și anume monete de 5 și 10 centime. Monetele de aluminiu sunt ușoare și au o înfățișare din cele mai frumoase.

În Dobrița s'a pornit o mișcare cu scop de a se clădi un crematoriu. În fruntea mișcării stă primarul orașului *Iosif Kovács*, care a contribuit 5 mii de cor. pentru viitoriul crematoriu.

Latham, care nu izbutise în săptămâna trecută să treacă în sbor peste cei 33 de kilometri ai canalului La Mancha, a încercat Marți în 27 l. c. a doua oară să facă trecerea. Nici acum n'a izbutit, ci iarăși a căzut în valurile mării, de unde a fost scos de un torpilor. Latham a rămas ușor rănit la cap; aeroplanul său s'a fost deteriorat puțin, dar și acesta a fost salvat din valuri.

La fondul de 20 bani al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: *Dr. Alexandru Vasile*, adv., 20 bani; *Valeriu Pop*, inv. croitor, 50 bani; *George Lăzar* culeg. tip. 20 bani; *Ana Chivariu*, 10 bani; *Nicolae Gavrea*, paroh (Bendorf), 20 bani; *Ioan Radu*, paroh (Măgărei) și soția sa *Olimpia n. Gheșja*, câte 10 bani; *Victor Păcală*, prof., 30 bani și *Vic. Tordășianu*, prez. 10 bani.

Petrecere în Reghin. Despărțământul XXVI al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român” va aranja Marți în 10 August st. n. 1909 o petrecere cu dans în sala de vară a parcului orașenesc din Reghin. Venitul curat e destinat pentru scop filantropic. Prețul de intrare: de persoană cor. 2, de fam. până la 3 membri cor. 4, dela trei membri în sus cor. 6. Inceputul precis la 8 ore seara. Damele sunt rugate a să prezenta cât se poate în costum național. Ofertele benevole se primesc cu mulțumită și se vor cvita pe cale ziaristică.

Aprecierea articlilor de consum se ține de cultură. Sunt muți de aceea, cari cu indiferență înghit șampania cea gălbuie și dovedesc prin aceasta că nu știu care este principul semn de cunoașterea al unei bune șampanie. Un om cu gust refănat nu bea nici odată o șampanie gălbuie. Șampania trebuie să fie deschisă, să aibă o culoare de șampanie, ca „*Andrenyiseu-ul*”, care și în această privință se i-a la întrecere cu șampania franceză.

Dacă o femeie spală rufe cu săpun Schicht și alta cu săpun obișnuit, și tare atunci aceea care folosește „săpun Schicht” va isprăvi mai curând cu spalul. După un an va isprăvi celalaltă mai curând cu albiturile ei, căci numai cu „Săpunul Schicht” ușor de dizolvat, cruță albiturile și conservă culoarea cea nouă. „Săpun Schicht” marca „Cerb” se întinde repede pe o suprafață mare, străbate țesătura și curăță deci repede și bine, fără a atinge mâinile sau albiturile: căci pe cât de intensivă e puterea de curățit, pe atât de bun ie efectul.

Din despărț. „Asociațiunii”.

Convocare.

Despărțământul XXVI al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” își va ține adunarea generală din ast an în Reghin, la 10 August st. n. 1909 d. a. la 5 ore în sala parcului orașenesc.

La care adunare prin aceasta sunt invitați toți membrii despărțământului, precum și toți iubitorii de cultura poporului român.

Programul:

1. Deschiderea adunării generale prin preșident.
2. Raportul secretarului despre activitatea comitetului dela ultima adunare generală până azi.
3. Raportul cassarului despre veni-tele și speșele despărțământului.
4. Alegerea comitetului pe un pe-riod nou de trei ani.
5. Eventuale disertațiuni și propuneri.

Reghin, la 15 Iulie st. n. 1909.

Galatleon Șagău m. p. preșident. *Ariton M. Popa*, m. p. v. preșident. *Sever de Barbu* m. p., cassar. *Dr. Ioan Harza* m. p., secretar.

Onorații membri ai „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” de pe teritoriul despărțământului Dobra, precum și cei ce se interesează de această instituție, prin aceasta sunt invitați a participa la adunarea cercuală, care se va ține în comuna Dobra la 26 Iulie 8 August a. ort. la 4 ore p. m. în biserica română.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării.
2. Rapoartele comitetului, cassaru-lui și bibliotecarului.
3. Alegerea comisiunilor pentru cen-surarea rapoartelor.
4. Alegerea comisiunii pentru ac-virarea de membri și încassarea taxelor.
5. Eventuale disertațiuni, ce se vor insinua conform §-ului 37 din statute.
6. Rapoartele comisiunilor.
7. Alegerea a 2 delegați pentru a-dunarea generală a „Asociațiunii”.
8. Închiderea adunării.

Dobra, la 22/25 Iulie 1909.

Iosif Morariu m. p. dir. despărțământului

Apucă-te de spălat
Ca copilul de jucat
Vei spăla cu ușurie
Rufe de murdărie
Săpun „Schicht” de vei întrebuința
Mult năcăz îți vei cruța!

Puterea minunată și intensivă de curățit a
Săpunului Hirsch a lui Schicht

provine din felul unic de construire și din ale-
gerea precaută a materialului!

Săpunul Hirsch a lui Schicht

cruță mâinile, rufe! Te cruță de osteneală
și năcăz, cruță și sănătatea! Cruță bani, timp
și lucru. 30,000 cor garanție de curățenie.

[143] 8-8

Un maghiar să bea numai apă minerală ungară.

Societatea pe acții pentru
exploatarea și exportul de

ape minerale ungare

Budapest, V.,
Báthory-utoza 5,

aduce în circulație numai apă minerală, naturală ungară.

Prețul unei litre cu schimbul sticlei:

Boldizsár de Borsec, contra suferințelor cronice de stomah
Borsec, fântâna principală, contra gichtului
Kossuth de Borsec, contra anemiei
Matild de Bodok, apă acră alcalică
Baross, contra suferinței de rărunchi

Borhegyi, pentru întărirea urinei
Boholt, apă răcoritoare
Előpatak, contra gâlbănărei
Maria de Rakosul de sus, contra catarului de gât
Hargitaligeti, beaură răcoritoare

Horgász, producător de apetit
Káson fântâna principală (Salutaris) cu iod și lithium
Repáti, apă acră
Selters sácuian, contra suferinței cronice de stomah
Stolka, contra boalei de rinichi

Intrebați medicul D-Voastră și veți auzi, că re-sultatul vindecător

al apei naturale minerale

și plăcutul ei gust nu e de comparat cu alte ape gazoase ar-tificiale.

Cu apele noastre minerale ungare se pot înlocui toate apele vindecătoare din străinătate.

Depozite la: I. B. Misselbacher și L. Fuchs în Sibiu.

Nr. 10840/1909.

[243] 1—2

Aviz de târg Timișan.

Târgul de țară dela sf. Iacob, anul curent se va ținea în Timișoara din 12 August a. c. până inclusive 16 August.

Mânarea în târg a tot felul de animale e permisă din 12 l. c. Joi dela 5 oare dimineata.

Timișoara, 7 Iulie 1909.

Dela căpitănatul suprem orășenesc:

Francisc Beé
căpitan suprem.

Nr. pp. 833—909

[244] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățăto-rești la școlile din comunele mai jos însemnate din acest protopresbiterat, prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român” și anume:

1. **Bedeciu** salariu anual de 600 cor. din repartitie dela popor, cuartir în edificiul școlii, 8 metri lemne de foc și 20 cor. pentru grădina de legumi.

2. **Calata-mare** salariu anual de 600 cor. din repartitie dela popor, locuință în edificiul școlii și grădina de legumi, precum și lemne de foc.

3. **Finciu** salariu anual de 216 cor. din repartitie dela popor, 84 cor. din fundațiunea „Panovici”, cuartir în edificiul școlii și lemne de foc, iar restul de salariu prin întregire dela stat.

4. **Muntele-rece** salariu anual de 600 cor. din repartitie dela popor, cuartir în edificiul școlii și lemne de foc, 20 cor. pentru grădina de legumi și 20 coroane diurne la conferență.

5. **Rogojel** salariu anual de 600 cor. din repartitie dela popor, cuartir în edificiul școlii cu grădina de legumi și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne până la termenul sus indicat concursul instruit conform normelor în vigoare subscrisului și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la sf. biserică din respectiva parohie spre a-și arăta dexteritatea în cântări, fiind îndatorați cei instituiți a cânta cu elevii la sf. liturgie.

Totodată vor fi îndatorați se contribuie anual câte 6 cor. pentru casa tractuală, conform concluserilor în vigoare.

Cluj, 10 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiterat rom. gr. or. în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 353—1909

[223] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei Rîpa-Rimeșului (clasa III-a) se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în acest jurnal.

Venitele, cu întregirea presorilor dela stat, sunt cele însemnate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu, în termenul sus indicat, în care timp concurenții, pe lângă observarea restricțiunii reglementare, sunt îndatorați a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta și predica, respective celebra.

Alba Iulia, 4 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiterat al tractului Alba-Iulia în conțelegere cu comitetul parohiei.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 405/909.

[228] 3—3

Concurs repețit.

Pentru ocuparea parohiei de clasa a III-a Mermezeu-Văleni tractul Geoagiu, conform ordinului consistorial nr. 7550 Bis. din 1909 etc. se escrie din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh de clasa a III-a sunt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Doritorii de a concura sunt poftiți a-și așterne rugărilor de concurs instruite conform normelor din vigoare în timpul arătat mai sus subsemnatului oficiu protopresbiterat având a se prezenta în parohie cu știrea protopresbiterului în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a se face cunoscut cu poporul credincios prin cuvântare sau celebrare la sf. liturgie.

Orăștie, 4 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al tractului Geoagiu.

Vasile Domșa
prot., admin.

Nr. 528/909.

(236) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățăto-rești din comunele: **Gusu, Broșteni și Beșinău**, tractul Mercurei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt câte 600 cor. din repartitie de pe popor.

Reflecții sunt datorii a cânta cu elevii în biserică.

Petițiile au să se aștearnă instruite în regulă oficiului protopopesc subsemnat.

Mercurea, 9 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiterat greco or. al Mercurei.

Avr. S. Pecurariu
protopresb.

Nr. 405—909

[227] 3—3

Concurs repețit.

Pentru ocuparea parohiei de clasa III-a **Almașul-mare-joseni**, tractul Geoagiu conform ordinului consistorial Nr. 7552 Bis. din 1909 etc., se escrie de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh de cl. III-a sunt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Doritorii de a concura sunt poftiți a-și așterne rugărilor de concurs instruite conform normelor din vigoare în timpul arătat mai sus subsemnatului oficiu protopresbiterat, având a se prezenta în parohie cu știrea protopresbiterului în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a se face cunoscut cu poporul credincios prin cuvântare, sau celebrare la sf. liturgie.

Orăștie, 4 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al tractului Geoagiu.

Vasile Domșa
protopresb. adm.

(230) 3—3

Publicare de licitație.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Preaveneratul Consistor Arhidieceșan sub 7434/1909 se dă în întreprindere pe calea licitațiunii publice minuenze, zidirea unei școli noi, în parohia gr. ort. Ighidordul-românesc, protopresbiteratul Agnita.

Licitațiunea se va ținea în cancelaria oficiului parohial la 26/8 August a. c. 2 oare p. m., unde doritorii pot până atunci vedea planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile mai amănunțite.

Prețul de strigare e 10800 cor. în care se cuprinde tot materialul brut: piatră, cărămidă, var, nisip, ciment, țiglă, lemn.

Licitanții au a depune înaintea începerii licitațiunii vadiu de 10% dela prețul strigării în bani gata sau în hârtii de valoare, iar ofertele închise au a se înainta oficiului parohial până la 12 ore în ziua licitațiunii.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a conrede cu lucrarea pe acea dintre întreprinzători, în care va avea mai multă încredere.

Ighidordul-românesc în 5/18 Iulie 1909.

Comitetul parohial.

Nr. 560/1909.

(238) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățăto-rești din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Abrud și anume: 1. **Bucium-Cerbu** 2. **Bucium-Isbita** 3. **Bucium Muntari**, 4. **Ciuruleasa**, 5. **Petrângeni** cu **Valea-Bulzului** și 6. **Vărtop**, se escrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Posturile sunt dotate cu salariu anual de 600 cor. din repartitie locuință și lemne de foc. Salariile se vor întregi la 1000 cor. în 1 Iulie 1910 în Vărtop din mijloacele proprii, în celelalte comune dela stat.

Alesul în postul Petrângeni-V. Bulzului va funcționa pentru amândouă comunele numai până la 1 Iulie 1910 de atunci încolo însă numai pentru comuna Petrângeni.

Doritorii de a ocupa aceste posturi să trimită concursul instruit cu documentele cerute de legile din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterat, în termenul deschis și înainte de alegere să se prezinte poporului în biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Abrudului.

Abrud, 11 Iulie 1909.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Epilepsie.

Cine suferă de epilepsie, sgâr-ciuri și alte boale de nervi, să ceară broșura despre acestea. Se capătă gratuit și franco prin (231) 2—52

priv. Farmacia la Lebedă
Frankfurt a/M.

Muschong, Baia Buziaș.**Apă minerală Phönix de Buziaș**

vindecă și improspătează. Ajută admirabil la boale de răunchi și beșica udului, la catarurile cronice de răunchi, la formări de piatră urinală și la boalele cataralice ale organelor pentru aer și a organelor de separare. Recomandată de medici. Depozit general în Sibiu la firma **Carol Albrecht**.

(208) 4—12

Conservarea unui

stomach sănătos

consistă mai cu seamă în ținerea, înaintarea și regularea mistuirei și a delăturăi incuierilor neplăcute. Un mijloc cercat și pregătit din materiile cele mai bune și mai cu efect, producător de apetit și mistuire, care delătură cunoscutele urmări ale necumpletului, dietei ne-regulate, răcelei și incuierii neplăcute, d. c. arsurd în stomach, umflătură, formarea de acid peste măsură și junghiurile dureroase, e Balsamul pentru stomach alui Dr. Rosa din farmacia lui B. Fragaer în Praga.

Atențiune! Toate părțile ambalajului poartă marca legală de apărare-

Depot general: Farmacia lui

B. FRAGNER, furnisor cel. și p. „La vulturul negru”, Praga, Kleinseite 203, Zilnic exp. postale. colțul străzii Neruda. O sticlă întreagă 2 Cor., o jum. sticlă 1 Cor. Se expediază franco în toate părțile monarhiei Austro-Ungare, contra trimerii prin ramburs 4 Cor. 1 50 o sticlă mică, 4 Cor. 2 80 o sticlă mare, 4 Cor. 4 70 2 sticle mari, 4 Cor. 8— 4 sticle mari, 4 Cor. 22— 14 sticle mari.

Depozite în farmaciile Austro-Ungariei și la I. v. Török, Dr. L. Egger și I. Egger, farmaciști în Budapesta.

**Săpun de lapte de lilie
Steckenpferd.**

**Cel mai bun săpun pentru piele
și contra petelor de soare.**

Se capătă pretutindeni!

[38] 22—40

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? numai la

IOAN PETRĂSCU

măiestru croitor, Sibiu, Str. Cîsnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[13] 24—52

Iosif Neskudla, Olmütz

fabrică de stofe bisericesti, paramente recuise de metal și prapore.

Recomandă: **Feloane**, ornate pentru **Diaconi**, **Patrafire**, **Prapore**, **Steaguri** pentru societăți, **Baldachine** etc. confecționate exact după rital gr. ortodox, apoi **Potire**, **Cruci**, **Cădelnițe**, **Candile**, **Discuri**, **Stea**, **Copie**, **Lingurițe** și a predat pentru orice comande

reprezentanța sa

Librăriei arhidiecezane, Sibiu,

de unde obiectele sus numite se pot procura cu prețuri de fabrică afară din cale moderate; tot la Librăria arhidiecezană

(103) 17—52 se execută și încasările numitei firme.